

BAK IMRE (1939–2022)

Figura | Figure, 1978

1. Bak Imre műtermében, 2019
Fotó: MTI/Czibala Gyula

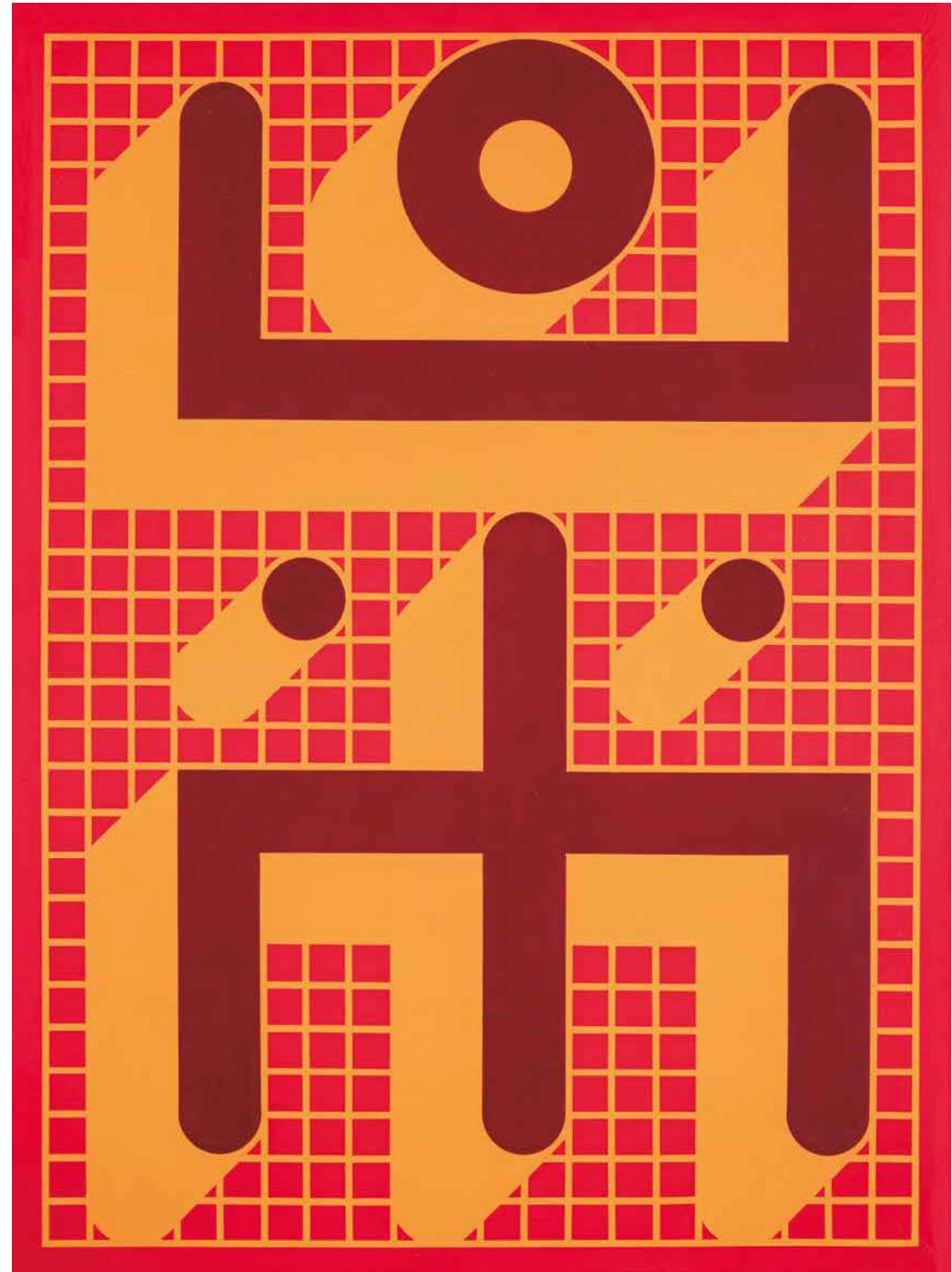
BAK IMRE (1939–2022)

Figura | Figure, 1978

Akril, vászon | Acrylic on canvas, 109 x 79,5 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Bak/78 figura

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Bak Imre festőművész kiállítása, Volinszky László Ifjúsági és Úttörőház,
Székesfehérvár, 1979. december 8. – 1980. január 27.

Kezdő ár | Starting price: 15 000 000 Ft / 37 975 EUR
Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft
Estimate: 50 633 – 75 949 EUR

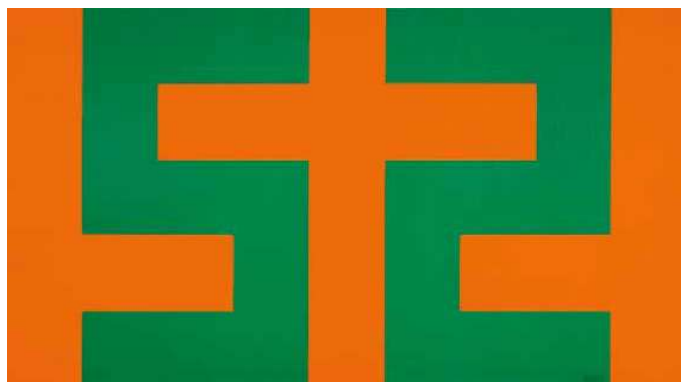

2. Rubem Valentim: Sem título ('Cím nélkül', szériográfia), 1989
Acervo Câmara dos Deputados, Palácio do Congresso Nacional, Brasil

A hetvenes évekre Magyarországon is virágkorát élték a strukturalista, szemiotikai, etnopszemiotikai, antropológiai, nyelvfilozófiai vizsgálódások. Mindez szorosan összefüggött az egységes világtkép széthullásával, atomizálódásával, az analitikus gondolkodás válságával, és az erre reakcióként adott, egységes jelrendszer, új egyetemes nyelv és világszemlélet megtalálásának vagy megalkotásának növekvő igényével. A modern képzőművészek és irányzatok azon része, amelyek hittek még egyfajta totalizált, univerzális rendszer létezésében, az Európán kívüli, a prehisztórikus- vagy a népművészet felé fordultak, annak reményében, hogy ott megtalálják. Bak Imrét már művészi indulásakor a festői formák és színek természete, mindenkori lehetőségei, jelentései érdekelték. Eleinte a magyar népművészet jellegzetes díszítő motívumait kereste,

majd azok szerkezetének, jelentéseinek tanulmányozásából leszárt általánosítások vezették más népek (pl. délszláv, indián) népművészeti hagyományaihoz, amelyekben a hasonlóságokat, azonosságokat kereste. Empirikus úton, szigorú módszerességgel jutott ahhoz a felismeréshez, hogy a különböző időkben és egymástól távol lévő kultúrák fő szimbólumainak „lecsupaszításával” nagyon hasonló szerkezetű jelek származnak. Bánszky Pál Bak ebbéli tevékenységéről írja, hogy: „Számos kortársával szemben a népművészetből nem a felületet, a külsőséget vizsgálja, hanem az ősi jeleket, jelrendszerekben kifejezésre jutó gondolatra koncentrál. Analízisében a népművészet konstruktív jellegét ragadja meg. Értelmezi szerkezetét, tanulmányozza egységletését, sajátos és átfogó szemléletét. Felismeri, hogy a himzésekben, faragásokon ábrázolt ember, állat és természeti környezet

3. Karl Benjamin: No. 7., 1965
a művész tulajdonában

nem alá- és fölérendeltségben, hanem a mellérendeltség elvét követve jelenik meg. Elemzi a népművészet összetett építkezési módját, amelyben formailag kiemelt helyzetű a centrális kompozíció. S a vizuális kifejezésnek ez a formája nem valami önmagáért való kompozíciós elvként kerül nála alkalmazásra, hanem eszméket hordozó jelként. A forma, a kompozíció tehát átalakul minőségé. Ezekben a szimmetria és részben az axonometria szabályai szerint felépített tükrökép-szerkezetekben az ellentétes pólusokon jelenik meg a lent és a fent, a baloldalinak megfelelő a jobb, a világos és a sötét, a nappal és az éjszaka, az élet és a halál, stb. Az emberben és a világban állandóan jelenlévő ellentétpárok, melyek valójában egymás ellentétéként és

<< <

4. Rubem Valentim: Emblema Logotipo Poético, 1974
magántulajdon

<<

5. Andy Warhol: Dollar Sign, 1982
magántulajdon

kiegészítéseként egyszerre vannak jelen és együtt, s nem külön-külön adják a Nagy Egészet”.¹ Bak a *Figurát* (1978) ugyancsak a középtengelyre állítja, ez egyben az alak teste is. A négyzethálós háttérből kiemelkedő axonometrikusan ábrázolt főmotívum térbeliségét az azonos értékű hideg és meleg vörösszínnek használata tovább fokozza, amennyiben a világosabb sárga „előrehozza” az alakot és élesen elválasztja az alaptól, miközben egy alig látható remegést, finom színvibrációt ér el. Bak célja elsősorban a szintézis megtalálása és az egység bemutatása, a szimbólum polaritása, ellentétes tulajdonságainak felmutatása által.

¹ Bánszky Pál: Bak, Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1982.